

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера, на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.
Прешлашта се прима само у толишњим и долутошњим рочишћима и долаже у кайријед.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Le GLAS TZRNOGORTZA, Journal Officiel, paraissant régulièrement chaque samedi et suivant les exigences du service.
On s'abonne aux bureaux du journal GLAS TZRNOGORTZA, Cetigne, Montenegro.

L'abonnement pour le pays 8; pour l'Autriche-Hongrie 12 Perpers; pour tous les autres pays 20 francs par an.
La publicité est reçue aux bureaux du journal et dans toutes les agences de publicité.

Преплата се шаље само Администрацији Гласа Црногорца на Цетиње.
Дописи се шаљу Уредништву — Рукописи се не враћају.
Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број до пет цифара из четит слова по 4 перпера, гармонд слова 6 пара; цитеро слова 8 пара — за први пут, а за сваки даљи пут у пола од горње цијене. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим напријед изнешене цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија.

Излази суботом

Уредник и одговорни уредник: Вељко Милићевић

СЛУЖБЕНИ ДИО

ПРАВИЛА

о вршењу ревизорске службе при царинарницама

Чл. 1.

Ревизор је дужан да врши преглед робе једновременно са царинским чиновником, као и ревизију царинских и трошаринских декларација. Изузетно, овај преглед неће вршити, кад вриједност робе која има да се царини не прелази 10 перпера (књига ситница).

Чл. 2.

Кад изврши преглед робе и ревизију декларација, ревизор ће на односној декларацији написати „увјерио се и одобрио“ и потврдити то својим потписом.

За сваку неисправност по овоме послу, ревизор ће и административно и материјално одговарати заједно са цариником, који је вршио преглед и таксирање робе.

Чл. 3.

При оваком поступку, ревизор ће своју дужност, по могућству што брже, испунити, не отежавајући рад излишним формалностима, али му ово ни у ком случају неће служити као оправдање извесне неправилности. Тога ради, дужан је да лично врши преглед робе и ревизију декларација, и у томе га не може ниједан царински орган заступати.

Ревизор не мора вршити преглед путничког пртљага.

Чл. 4.

Послије подношења декларације, ревизор ће заједно са цариником приступити прегледу робе коју сопственик не може подићи прије по што плати односне дажбине по декларацији, ојереној од стране ревизора (чл. 2. ових правила). По свршеном послу, декларације остају на чување код ревизора, до њихове опреме Министарству.

Чл. 5.

Појед прегледа робе и ревизије декларација, ревизор је дужан да ојерава примање и издавање царинарнице, у колико ово не би било противно постојећим законским одредбама, и тек по његовој ојери вршиће се наплата односно исплата.

Према томе, ревизор ни у ком случају не може бити рачунополагач.

Чл. 6.

У случају, да се ревизор не сложи у мишљењу с царинским чиновником, у ма ком правцу одређеног му рада, упутиће извјештај с потребним документима у прави царинарнице, која ће предмет и рјешавати, ако се не би тicao управника. У овом случају, пак, управа ће предмет послати на рјешење Министарству Финансија најдаље у року од осам дана, од дана подношења извјештаја.

Чл. 7.

Ревизор је обавезан да сваког дана сравни дневне приходе и расходе с односним књигама; да ревидира књигу магацинску, стоварница и пропратница, као и да води рачуна о неуплаћеним декларацијама тога дана.

Чл. 8.

Крајем сваког мјесеца, ревизор је дужан да заједно с управником и благајником гдје овај постоји, или чиновником који врши благајничку дужност, изврши преглед касе, ојери тачност извода мјесечних рачуна као и односних докумената, за коју и он поред именованих одговара.

Примијети ли у овом послу ма какву неправилност, без обзира на околности и узроке који су је произвели, извјештаје Административни Одсек подручног ми Министарства нарочитим актом, а у извјештају од стране Управе о мјесечном шконтрању касе Држав. Главном Рачуноводству ставиће односну примједбу.

Ово исто важи и за депозитни новац и остале вриједности којима рукује царинарница.

Исто тако крајем сваког мјесеца вршиће преглед магацина и о наћеном стању извјештаје управу царинарнице, која ће у случају неисправности предмет узети у најхитнији поступак.

Чл. 9.

За пореске послове, док ове буду вршиле царинарнице, ревизору је дужност преглед дневних прихода и провјеравање тачности њиховог увођења и преноса у пореске књиге, а из ових у дневник касе. Даље, крајем сваког полугођа дужан је извјештавати Пореску Управу преко царинарнице о дугујућем порезу из прошлих година, као и о наплати порезе за то полугође, према уредно вођеним књигама од стране за то одређеног чиновника.

Исто тако, присуствоваће као контролни орган при разрезу пореза сједницама пореског одбора и потписивати записнике.

Чл. 10.

За вријеме одсуства Управника, у дужности ће га заступати ревизор, али само у административном погледу, а у дужност рачунополагача заступаће га један од цариника.

Чл. 11.

Ревизор је дужан уредно као и остало чиновништво посјеђавати канцеларију и свој посао марљиво и на вријеме свршавати, да не би иначе ометао послове у којима је потребно његово учешће. Управници царинарница дужни су неизоставно извјештавати Министарство Финансија о свакој неуредности или немарности ревизора.

Чл. 12.

Овај правилник ступа на снагу 15. априла ове године.

Број 1399.

Цетиње, 27. марта 1915. г.

Министар Финансија и Грађевина,
Р. Поповић.

Листа губитака

Из баталиона Цетињског:

Погинули: редови Перо М. Јовановић, Саво Ј. Поповић, Томо С. Мартиновић; Умрли: капетан Марко Ненезић, редов Ђуро Ј. Мартиновић.

Из баталиона Његушко-Њеклићског:

Погинули: редови Петар В. Поповић, Шако П. Радоњић, Богдан Н. Кашћелан; Умро: редов Марко К. Капетановић.

Из баталиона Команско-Загарачког:

Погинули: редови Петко Ј. Секулић, Живко Ј. Груичић.

Из баталиона Пјешивачког:

Погинули: капетан Милош Р. Спасојевић, официр Илија Н. Контић; редови: Божо Павићевић, Мило Б. Ђуровић, Радован Ј. Стриковић, Ђорђе Н. Мијушковић, Дрекале Р. Мијушковић, Благоје Д. Мијушковић, Савић Ј. Контић, Гајо М. Контић;

Умрли: редови Радован Ђ. Росандић, Симо Ј. Ђуровић.

Из баталиона Чевско-Бјеличког:

Погинули: редови Лука Дамјановић, Мато С. Гардашевић, Раде П. Ђукановић, Горчин П. Милић, Милутин С. Николић; Умрли: редови Груица П. Ђурић, Голуб А. Гардашевић.

Из баталиона Цуцког:

Рањен: редов Широ З. Перишић.

Из баталиона Љуботињског:

Погинуо: редов Јоко С. Кусовац; Умрли: редови Шако Н. Кусовац, Илија П. Јоветић, Никола Ђ. Дресун.

Из баталиона Цеклинског:

Погинули: редови Јован И. Јовићевић, Ђуро Павлићевић.

Из баталиона Доњо-Цеклинског:

Погинули: редови Нико М. Јовићевић, Ђуро Р. Павићевић; Умро: редов Перо И. Јовићевић.

Из баталиона Љешанског:

Погинули: поручици Никола Ј. Вучковић и Митар Л. Пејовић; официр Радоје М. Ускоковић; редови Панто С. Стојано-

вић, Стево И. Раичевић, Михаило М. Раичевић;

Умрли: редови Бошко В. Вучковић, Јово П. Ђуришић.

Из баталиона Горњо-Црмничког:

Погинули: редови Душан И. Ђоновић, Нико М. Ђуровић.

Из баталиона Доњо-Црмничког:

Погинуо: редов Јошо Масоничић.

Из баталиона Улцињског:

Погинули: редови Сулејман Дабица, Мет. Ђураши, Адем Л. Адеми, Петар В. Лекић, Петар К. Јанчић.

Из баталиона Горњо-Зетског:

Погинули: редови Митар Вукчевић, Заро С. Прелевић.

Из баталиона Доњо-Зетског:

Погинули: редови Михаило Тиодоровић, Душан С. Кликовац, Иво Н. Сокобаљевић, Благо Ј. Бурзан; Ђуро Радовић; Умро: редов Токо Н. Радиновић.

Из баталиона Горњо-Кучког:

Погинули: редови Никола Јововић, Гавро Никчевић, Јован Б. Митровић, Ђоко М. Митровић, Милован Л. Митровић, Бојо Н. Милић, Марко Т. Асановић, Љеш М. Никпрељевић.

Из баталиона Доњо-Кучког:

Погинули: редови Никола С. Мијовић, Михаило Н. Вучинић, Вуксан Радовић, Павић В. Вујошевић, Јован М. Ивановић.

Из баталиона Братоножићког:

Погинули: редови Зарија Милачић, Милоша М. Станишић.

Из баталиона Виперског:

Умро: редов Мирко Р. Банашевић; Рањен: редов Стево Р. Божовић.

Из баталиона Слушког:

Погинуо: редов Пуниша П. Минић.

Из баталиона Љешкопољског:

Погинули: редови Крсто Р. Бољевић, Ристо Бољевић, Ђуро В. Вукчевић, Ристо И. Бољевић; Умро: редов Иљо М. Шушкавчевић.

Из баталиона Петрушинског:

Погинуо: редов Милош М. Прашчевић.

Из баталиона Павковићског:

Погинули: редови Радоје Н. Ђоровић, Новица Т. Калезић, Симо Ј. Јовановић, Машан П. Ковачевић; Умрли: официр Ђуро Т. Кољеншић, редов Божина М. Павићевић.

Из баталиона Мартињешко-Брајовићског:

Погинули: редови Спасоје З. Радовић, Милош Г. Брајовић; Умро: редов Живко Б. Драговић.

Из баталиона Вражегрмског:

Погинули: поручик Саво Михаиловић, редов Бошко Милатовић; Умро: редов Радоје Ђ. Перовић.

Из баталиона Никшићског:

Погинули: редови Зарија С. Павловић, Крсто Ш. Бојанић, Марко Ђ. Стевовић; Умро: редов Ђуро Т. Вујовић; Рањен: капетан Никола Вујачић.

Из баталиона Требјешког:

Умро: редов Радован Ђ. Илић; Утопио се: редов Никола Радуновић.

Из баталиона Жупског:

Погинули: поручик Миљан Ђ. Ђоровић, официр Јован М. Радуловић, десечар Ђуро М. Бојовић.

Из баталиона Луковског:

Погинули: редови Коста П. Бабић, Мирко М. Јањушевић, Коста М. Лалатовић, Јован П. Ђурђевић; Умро: редов Павле Ј. Мишовић.

Из баталиона Голијског:

Погинуо: редов Богдан Гргур.

Из баталиона Граховског:

Погинули: редови Петар Л. Булајић, Илија Д. Ковачевић, Петар М. Ковачевић, Живко Л. Ковачевић, Милован Ј. Ковачевић; Умро: редов Ђоко Р. Јакшић; Рањен: редов Крсто Ж. Стијачић,

Из баталиона Бањског:

Погинули: редови Мато Н. Кујачић, Симо Копривица, Перо Вукајловић, Симеун Зечевић.

Из баталиона Опутно-Рудинског:

Погинули: редови Никола Вујовић, Раде Шекарић, Арсо Шушић, Игњат Албијанић, Стево Папић, Симо Комненић, Гаврило Албијанић, Шујо Вујовић, Благоје Вујовић, Спасоје Вујовић.

Из баталиона Жупе-Пивског:

Погинули: редови Милосав Боландић, Аксентије Ацић, Глигор Симуновић, Јоле Мајар, Ђуро Жуловић; Умро: редов Ђоко Лучић; Нестали без вијести: редови Мићан Ацић, Марко Бајагић, Марко Симуновић.

Из баталиона Планине-Пивског:

Погинули: редови Миладин А. Мазиф, Миливоје Н. Кецојевић, Млађен Б. Мазиф, Крсто Т. Јокановић; Умро: редов Ђоко С. Кулић.

Из баталиона Шаранско-Језерског:

Погинули: десечари Павле Р. Даниловић, Лука Р. Стевовић; редови Милосав М. Баранин, Јагош Ј. Новосел.

Из баталиона Ускочког:

Погинули: редови Милош М. Ненезић, Мирко Ашанин, Неђељко Ђуришић, Јанко Зековић, Марко Зековић, Вукота Ј. Јошановић;

Умрли: редови Милинко М. Јелић, Сале Рубежанин, Милија Д. Вукојевић, Благо Лопушина, Милан Алексић, Милан Станић, Новица Ашанин.

Из баталиона Дробњачког:

Погинули: редови Радуле О. Дуковић, Миливоје Л. Сераклић, Ђорђе Караџић, Ристо Јанковић; Умрли: редови Богдан Жугић, Рако Милашиновић, Перко Симуновић; Нестао без вијести: редов Радојица Јанковић.

Из баталиона Колашинског:

Погинули: барјактар Мијајло Дрљевић, редов Радомир Т. Ракчевић; Рањен: редов Павле Ш. Влаховић.

Из баталиона Ровачког:

Погинули: поручик Јагош М. Булатовић, официр Мирко М. Булатовић, десечар Вукашин М. Влаховић, редови Радомир Р. Јовановић, Јагош М. Булатовић, Милисав М. Влаховић, Лука Ђ. Влаховић, Милован И. Булатовић; Нестао без вијести: редов Илија Ј. Булатовић.

Из баталиона Горњо-Морачког:

Погинули: барјактар Милосав В. Стевановић, редови Милинко М. Машковић, Павле Б. Тодоровић.

Из баталиона Доњо-Морачког:

Погинули: капетан Лука П. Вујисић, официр Јаков Дрљевић, редови: Крсто Ђ. Ракчевић, Мило М. Вујисић, Петар Н. Вујисић, Вуксан П. Радовић, Радуле Ракчевић, Милија И. Груић.

Из баталиона Липовског:

Погинули: барјактар Драгиша М. Ракчевић, водник Мирко Шуковић, редови: Новица Р. Бојић, Мијајло Ж. Тодоровић, Милован М. Пулетић, Неђељко Реџић, Ђиро Д. Обреновић, Митар Бошковић; Умро: редов Радоња Перовић.

Из баталиона Пољског:

Погинули: официри: Милован Рмандић, Јакша Мрдак; редови: Бошко Губеринић, Тодосије Рабреновић, Петар Рабреновић, Гајо Томовић, Божо Фуштић, Радоица Фуштић, Милун Мандић, Иван Грдинић, Јанко Шћеповић, Јово Вељовић, Јусо Зиндовић, Милија Мишњић, Илија Журић, Стеван Радовић, Милија Мињевић, Вукота Ђукић, Видак Јанкетић, Сава Пандурица, Миливоје Ровчанин, Дука Ракчевић, Вид Ракчевић, Благо Чобелић, Ратко Оровић, Цако М. Зиндовић, Лазар С. Томовић, Перо Ј. Мишић.

Рањени: капетан Бошко Л. Бошковић, десечар Ристо М. Вуковић; редови: Марко Н. Томовић, Мирко М. Томовић, Миливоје М. Жижић, Владимир Н. Фуштић, Неђељко П. Крговић, Мирко С. Крговић, Живко М. Фуштић, Мирко Н. Палевић,

Спасоје П. Журић, Миљан Р. Боричић, Савић Р. Ђукић, Мирко К. Боговац; водник Вукало М. Мишинић, редови: Драго П. Мишинић, Панто П. Мишинић, Илија М. Мишинић, Вид Ђ. Ђорић, Илија Р. Ковијанић, Радован П. Даниловић, Мирко М. Радојевић, Мице Н. Адић, Митар М. Зиндовић; водник Периша И. Вуковић; редови: Ђуро М. Чобељић, Саво П. Вуковић.

Из баталиона Андријевичког:

Погинули: потпор. Новица Ј. Лекић; редови Радун Вучелић, Милоња Ђукић, Милован Савовић, Спасоје Јововић, Милица Нововић, Нико Ђовић, Милоња Фатић, Аврам Ђовић, Новица Н. Савић, Урош В. Микетић, Михаило М. Драговић, Радош Ј. Драговић, Саво Ј. Фатић;

Умрли: редови Рамо Р. Вучелић, Мирко П. Мишовић;

Нестали без вијести: официр Аксо Микетић; редови Пајо М. Вучелић, Радун Дедовић, Милорад Драговић;

Рањени: редови Милета С. Бабовић, Радоје Р. Бабовић, Јован М. Драговић, Радале П. Бабовић, Раде Н. Бабовић, Вујадин Ђ. Бабовић, Вељо А. Фатић, Радош Л. Фатић, Михаило В. Лекић, Ракета Б. Јелић

Из бат. Краљског:

Погинуо: официр Крсто Р. Драгојевић; Умро: редов Радале Р. Зековић;

Нестао без вијести: редов Милоња С. Мишовић.

Из бат. Трепачко-Шекуларског:

Погинули: редови Милутин Маријановић, Радивоје М. Стојановић, Вучић П. Чукић, Новица Ш. Мршошевић, Милија В. Лекић, Михаило Л. Вукићевић, Мирко М. Васовић, Анто Т. Бољевић, Миљан Лекић, Симо Бабић, Драгоје П. Рмуш, Гавро Рмуш;

Умрли: редови Стеван Вулевић, Дмитар Вулевић.

Из баталиона Беранског II:

Погинуо: редов Милета Боичић;

Умрли: редови Милета Бојовић, Милош Шћекић;

Нестали без вијести: редови Новица А. Шћекић, Јован Шћекић.

Из баталиона Беранског III Будимског:

Погинули: редови Милета Бошковић, Бајо Дучић;

Умрли: редови Величко Трифуновић, Арсо Тмушић, Милета Боричић, Тодор Дашић, Михаило Чукић.

Из баталиона Љевањско-Пољског:

Погинули: редови Нико Грбовић, Борисав Кезојевић, Никодим Рво, Перо Тадић, Јован Потпарић, Алекса Погарић, Мице Живановић, Ђоко Степановић, Јово Дајовић, Никола Дајовић, Ђорђе Лазовић, Новица Тошић, Вучко Цвијовић, Алекса Бошковић, Ратко Голочевац, Милосав Н. Буловић, Перо Б. Кећина, О брад Н. Табаш; барј. Раде Д. Голочевац;

Рањени: редови Миле Ј. Томић, Вук Н. Јовић, Никола М. Маџан; Нестао без вијести: редов Стојан Ј. Лучић.

Из бат. Ђулањског:

Погинули: редови Васо И. Терзић, Михаило М. Леовац, Васо С. Живковић, Дико Ј. Савић, Воислав Ђ. Лончар, Лазар Т. Тошић, Радосав М. Бошковић, Јевто Л. Живановић, Стево А. Павловић, Лазар Б. Цупара, Ђорђе Б. Цупара, Дико Л. Боровић, Ђорђе Л. Клочар, Обрад И. Бабић, Јован О. Бабић, Марко Ј. Боровић, Саво Р. Боровић, Новак Р. Цупара, Бајо Р. Цупара, Јевто М. Јокнић, Крсто В. Лаковић, Радоје В. Лаковић, Мико К. Лаковић, Михаило Ј. Савић, Милан М. Јокнић, Ристо И. Тошић, Богдан С. Тошић, Сићо М. Белкаш, Вучко Њ. Тошић, Михаило М. Белкаш, Раде С. Јелић, Спасоје Р. Вранеш, Јаков А. Драгац, Милош М. Мијатовић, Тодор Р. Раниновић, Васо Ђ. Живковић, Ђоко М. Лучић, Марко Р. Јакић;

Рањени: редови Крсто М. Драшковић, Саво М. Тоналовић, Милосав М. Марјановић, Обрад А. Вуковић, Милован Ј. Лончар, Нико Ф. Вуковић, Радован О. Чепић, Јевто Ђ. Лаковић, Петар Н. Цвијовић, Ђоле Б. Тошић, Радован Л. Даниловић;

Нестали без вијести: редови Илија Р. Пријовић, Сићо М. Клочар, Богни Р. Раниновић, Гавро Р. Пријовић, Илија М. Савић, Дико Ђ. Ђорсковић, Марко В. Видовић, Видо М. Видовић, Јовић М. Бабић, Павић Р. Пријовић, Момиша Р. Пријовић, Марко П. Пријовић, Јово Д. Лаловић, Филип А. Павловић, Јевто М. Батуран, Љуша М. Батуран, Раде В. Дајовић, Ђорђе В. Дајовић, Никола М. Шпаковић, Мићо М. Шпаковић, Ђоко М. Живковић, Миланко А. Стевановић, Маринко А. Стевановић, Перо О. Тошић, Владо Ј. Милиновић, Димитрије Б. Цупара, Василије Л. Лазовић, Данило С. Боровић, Михаило Л. Клочар, Милоша Р. Боровић, Саво М. Боровић, Симеун Ј. Боровић, Василије Р. Цупара, Мико Н. Котлац, Зеко С. Ђорсковић, Ристо С. Ђорсковић, Митар Ј. Драгац, Јован М. Тошић, Јован М. Кутља, Јоко Ђ. Лончар, Никола А. Цвијовић, Симо М. Митровић, Видо

М. Митровић, Јаков Н. Тошић, Стево Ђ. Тошић, Тодор С. Тошић, Ђоле С. Тошић, Јово Г. Миловић, Дико Г. Миловић, Петар Г. Миловић, Ананије Г. Тошић, Јевто Т. Тошић, Милоша Ј. Савић, Бајо Г. Миловић, Јован Ј. Савић, Вуле Р. Пријовић, Грујо М. Тошић, Милован Л. Даниловић, Јово Л. Даниловић, Марјан Л. Даниловић, Симо Л. Даниловић, Перо Л. Даниловић, Перо Д. Даниловић, Милован Д. Даниловић, Тришко Г. Даниловић, Илија Ј. Булатовић, Милован Н. Јокнић, Милан Ј. Петровић.

Из баталиона Каменогорског:

Погинули: редови Алекса П. Мариновић, Груица Б. Палдомић, Петроније Н. Шарановић, Стеван Р. Палдрмић, Петар Н. Шаранчић;

Рањени: редови Милован О. Зиндовић, Борисав Ј. Кезић, Маринко М. Бујаковић, Јован Ј. Потпара, Стеван С. Цувер, Милован Л. Дробњак.

Из баталиона Брзавског:

Погинуо: редов Милија Н. Шћекић;

Умрли: редови Вукосав Шћекић, Радомир М. Недовић;

Нестао без вијести: редов Лазар Р. Фемић.

Из бат. Ђеполовског:

Погинуо: редов Радосав Јакшић; не- стао без вијести: редов Марко Ђаковић.

Из бат. Бобовског:

Погинули: редови Миле Потпора, Михаило Терзић, Никола Прерадовић, Ристан Вукоичић, Новица Дробњак, Саво Кнежевић, Милован Мињић, Дико Јестровић, водник Петар Б. Лучић, десетар Раде М. Вучинић, редови Тодор Ј. Машић, Симеун Г. Јелочевац, Перо Д. Јелочевац, Милан А. Јелочевац, Душан М. Зечевић, Ђоле М. Милић, Дико П. Крвавац, Василије П. Обрадовић, Стево П. Тошовић, Умрли: редови Милинко Ј. Гардовић, Илија Свркота, Периша Милинчић;

Рањени: водник Василије С. Тањевић, десетар Вукашин В. Јелочевац; редови: Саво В. Старчевић, Груица М. Мијатовић, Мирко М. Божовић, Тодор Ј. Дуновић, Видок П. Чавић, Живко В. Крстонијевић, Неђељко П. Цвијовић, Митар Р. Радоловић, Урош М. Вучетић, Млађен В. Палибрк, Милоша М. Каљевић, Јован Ж. Не- надић, Јаков М. Цупара.

Из баталиона Прошћанско-Боричког:

Погинули: редови Стеван М. Куч, Анто Р. Величковић, Марко А. Рабрен, Неђељко П. Раниновић; водници Симеун П. Вуковић, Петар С. Јоксимовић; редови Симо П. Вуковић, Млађен Н. Ровчанин, Обрад М. Коњевић, Ђуро М. Коњевић, Радисав Ђ. Бошковић;

Умрли: редови Стеван М. Маџаљ, Кр- ман М. Љујић, Марко Р. Мињић, Мило- ван Р. Бојак, Милинко Ј. Бошковић, Вук Коњевић, Филип Секулић, Коле Ђ. Ада- мовић, Јаков Пребрачевић, Вук С. Пре- брачевић;

Нестали без вијести: водник Васок И. Рабрен, редов Амор Хаџић;

Рањени: официри Милован М. Јоксимо- вић, редови Владимир Н. Бубања, Грубан П. Коњевић, Симо М. Миксвић, Вукајле С. Опачина, Маријан Ј. Опачина.

Из бат. Пренћанског:

Погинули: редови Василије В. Кнеже- вић, Гавро П. Лаловић, Милан Ј. Ђујиша. Рањени: водник Милош М. Чабаркапа; барјактар Урош С. Чабаркапа; редови Јаков Ђ. Кнежевић, Огњен М. Бабић, Арсеније У. Шубарић, Нико М. Воино- вић, Вукић Б. Чабаркапа, Лале С. Голу- бовић, Севатије Р. Ђосовић, Јоксим Т. Дамљановић.

Из бат. Пећског:

Погинули: редови Јеремije Вричковић, Бајо М. Влаховић.

Број Р. 2982—О—2375. Из канцеларије Краљ. Министарства Војног. Цетиње 28. марта 1915.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Узвишена Краљевска Породица провела је ускршње празнике на Риједи. На Велику Суботу био је на Риједи Његово Високопреосвештенство Господин Митрополит Митрофан, који је у тамошњој дворској капели служио свету литургију и причестио Њено Величанство Краљичу. На Васкрс служена је у дворској капели служба Божја. Присуствоваху Његово Величанство Краљ, Њихова Краљ. Висо- чанства Књагиња Насљедица Ми- лица и Књагињице Ксенија и Вјера, и г. генерал Б. Јанковић, начелник штаба Врховне Команде црногор- ске војске. Г. генерал провео је ускршње празнике на Риједи као гост Његовог Величанства Краља.

По подне довели су се на Риједу господа министри да од стране Краљевске Владе Њиховим Величанствима и цијелој Краљевској По- родици поднесу честитке. Послије њих довели су се на Риједу г. др. Гавриловић, посланик Србије са госпођом, и г. пуковник Пешић са госпођом, и били су примљени од Њихових Величанстава, којима су поднијели своје честитке.

— Између Његовог Величанства Краља и Његовог Императорског Величанства Цара Николе измије- њане су о Васкрсу срдачне теле- графске честитке.

— Његово Величанство Краљ и Његово Краљ. Височанство Насљед- ник, одмах сјутра дан по злочин- начком нападу аустријског аеропла- на на Подгорицу, одвели су се тамо праћени од г. С. Вулетиха, министра унутр. дјела, и г. генерала Б. Јанковића, и посјетили су уне- срећене. У Подгорици су се задр- жали више од два часа. Обишли су болнице и у њима рањенике, дуго се распитујући о појединости- ма нечувеног и безбожног злочина.

— Његово Краљ. Височанство Књаз Петар, Командант Ловћен- ског Одреда, допутовао је о Ва- скрсу на Цетиње, откуда је био сишао на Риједу, да Својим Узви- шеним Родитељима честита праз- нике.

Цетиње, 28. марта

На црногорске транспорте, који су пролазили Бојаном испод Скадра, бачена је бомба. Два шлепа, пуна трговачке робе, потопљена су. Јед- ан је Црногорац приликом експло- зије бомбе опасно рањен, а један је погинуо.

Арбанашки нападачи, подлије- жући интригама и наговорима аустријских агената, пружају овим само још један одвратан примјер свога изазивачког држања према Црној Гори.

Црна Гора жали, што ће бити приморана, да овим и њима слич- ним злочинима аустро-арбанашким, који трају, ево девет мјесеци, ста- не на пут.

Овдашњи Царско-Руски Војни А- гент г. генерал Н. Потапов при- мио је ова службена саопштења:

Петроград, 25. марта у 9-50 у вече.

У Карпатима, не обзирући се на противнајде непријатеља који је примио знатна јојачања из састава њемачких и аустријских трупа, на- ше се наступање између ријеке То- але и Ужочког јарца успјешно наставља. Сви висови главног Бес- кидског гробана заједно од рејона мјеста „Устржики Горњи“ налазе се у нашим рукама, а наша војска истовремено заузима и њихове јужне обронке. У току 23. марта зароби- ли смо до 2.900 војника са 3 топа и неколико митраљеза.

На осталим дјеловима нашега оп- штега фронта нема знатнијих про- мјена: долази једино до мањих су- коба уз обично препуцавање.

14. марта прекинути су њемачки нападаји у рејону Козјова и Ро- жанке. Нијемци су још 19. јануара покушали да пробију на том ди- јелу наш фронт, и у току 8 недеља непрестано јуришали на наше положаје, али без успјеха. Њихови пукови који су овдје оперисали, морали су у три или четири маха да измијене цио свој састав, јер су тако огромни били њихови губитци при нападајуима.

Данас, кад Нијемци одступају од даљих нападаја, они тиме признају, колико је бескорисно било прино- сити тако огромне жртве.

24. марта Нијемци су без успјеха напали нас у рејону Суваљки, код Људвинова.

Истог дана потонуо је близу Либава један њемачки хидро-аеро- план. Посаду његову која се је усавршавала у бацању бомба на мирну варош-Либаву, спасили смо и заробили.

Петроград, 26. марта у 9-10 у вече. — У Карпатима наша је војс- ка наступајући долином ријеке Ондаве, одбацила Аустријанце са фронта Строк—Пучач.

У правцу Мезо—Лаборц Аустро- Нијемци добили су знатна појача- ња и покушали да овдје пријеђу у наступање, али је наша војска заузеви фронт Лаборц—Лупков одбила све њихове нападе и на- нијела им жестоке губитке.

У рејону сјеверно од жељезнич- ке пруге Ужок—Березна наша војс- ка успјешно прелази преко глав- ног карпатског гробана.

На осталим дјеловима нашег оп- штег фронта нема знатнијих про- мјена.

ТЕЛЕГРАМИ

Ниш, 24. марта. Санитетско одје- љење Министарства Унутр. Дјела, преко Посланства Србије, замолило је Пастеров Завод у Паризу да пошаље неколико бактериолога и серумолога који ће на лицу мјеста студирати етиологију пјегавог тифа и вриједност употребе серума код реконвалесцената, као и средства за имунизацију здравих против пјегаваца и лијечење обољелих од њега. Француска влада упутила је у Србију најбољег познаваоца пје- гавца, д-р Никола, директора Па- стеровог Завода, који се и до сада бавио испитивањем пјегаваца у Ту- нису и утврдио да се пјегавац пре- носе ушима.

Крагујевац, 25. марта. 24. о. мј. око 6 часова по подне, непријатељ је почео бомбардовање Биограда са бјеганијске косе једном батери- јом тежег калибра. Избачено је свега 30 зрна. Жртва нема. Ма- теријална штета је незнатна. Уђут- кан нашом артиљеријом, неприја- тељ је прекинуо бомбардовање око 7 часова по подне. Истог дана непријатељ је покушао пребацити своје извиђаче преко Дунавa у Винчанску Аду, али је тај покушај осујећен прецизном ватром наше артиљерије.

Ниш, 26. марта. Прибављање материјалних доказа и саслушања по струмичком догађају, приводи се крају. Резултати истраге објавиће се у току идућег дана. Према оно- ме што је до сада нађено и утвр- ђено, упад је спремљен на бугарској територији. (К. С. Пресбиро.)

Ниш, 26. марта. Идућа сједница Народне Скупштине биће у четвр- так 2. априла.

Ниш, 26. марта. Умро је др. Ед- вард Михел, један од најодлични- јих српских љекара.

Париз, 19. марта. Поводом по- следњег упада на српску терито- рију, париски „Ле Журнал“ пише: „У бугарском посланству тврде да ништа више не знају осим онолико колико се казује депешама које су објавиле агенције у недостатку оба- вијештења. Морамо да закључимо да је инцидент од мале важности“. — „Ле Пти Паризиен“ налази да је ово један озбиљан инцидент и деликатна афера, па додаје да ће регулисање његово од стране бу- гарске владе допустити да се ош- јени њезина политика и предвиди општа орменација њезине дипло- мације. „Ле Фигаро“ пише да је сада питање знати да ли ће бугар- ска влада дезавуисати овај акт комита или ће софијски „македон- ствујуши“ још једном успјети да одвуку своју земљу у пропаст. — „Ле Журнал“ сматра овај напад као класичан начин пресије маке- донске партије на круну и додаје

да овај инцидент треба добро да запамте сви они који се још уљуљују надама о неком неизбежном измирењу балканских народа. (К. С. Пресбиро).

Париз, 23. марта. Листови продужују да коментаришу бугарски напад. Многи у њему виде учешће Аустро-Њемачке и Турске. Сви држе да ће Србији бугарска влада дати задовољења и казнити кривце. — „Ле Тан“ у одјељку о дипломатској ситуацији пише: „Не може човјек довољно да се узбуни против напора извјесних бугарских кругова који би хтјели да им се вјерује да је та мала војска комита, обучена као редовни војници, рекрутована и формирана на српској територији међу незадовољним становништвом. Когод добро познаје топографију тих мјеста, може се увјерити о невјероватности тих навода. Становници тих крајева нијесу ни најмање непријатељски расположени према Србији којој су без противљења јако одани, а српским властима и многобројним граничним стражама у томе крају не би измакло из очију што се дешава, као што су и јавили о сумњивим скуповима на бугарској територији“. (К. С. Пресбиро)

Беч, 23. марта. Фелдмаршал фон дер Голц-паша стигао је у Беч данас прије подне у повратку из Берлина. Отпутовао је вечерас за Цариград.

Париз, 24. марта. Дан је обиљежен знатним напредовањем наших трупа. Источно од Вердена заузели смо села Кисанвил и косе које господаре током Орне. Јужније напредовали смо у правцу Мезера. У шумама Аји и Бриле задржали смо своје добитке. Освојили смо нове шанчеве у шуми Ле Претр. Југоисточно од Хартмансвилера освојили смо једну главицу која је служила за осматрачницу њемачком пуковнику, команданту бригаде; напредовали смо затим иза те главице и заробили војника. (Хавас.)

Петроград, 24. марта. Вијест коју су донијели јутарњи листови да је српски министар у Петрограду предао ноту министру спољних послова односно упада бугарских чета у Македонију, потпуно је измишљена, као и текст саме ноте. (Вјестник.)

Париз, 24. марта. Нема ништа да се дода синоћњем саопштењу. Синоћ, југозападно од Вокоа, упали смо у непријатељско утврђење у шуми Аји и одржали се. Код Сен-Михиела заробили смо много војника и заплијенили један митраљез и једну справу за бацање бомба. Напредовали смо у шуми Бриле и источно од шуме Аји. Освојено земљиште сјевероисточно од Рењевила остало је у нашим рукама. (Хавас.)

Петроград, 25. марта. Јавља се да су операције намијештана руских мина у Босфору, поред свих тешкоћа, имале најсрећније резултате: 6. децембра крстарица турска „Хамидије“, наишавши на руску мину, била је озбиљно оштећена. Неколико дана иза тога страдала је турска топовњача новог типа „Нарсиса“ од 420 тона. 2. јануара потопљен је један велики транспорт. 26. децембра наша мина озбиљно је оштетила крстарицу „Гебен“ и бацила у ваздух турску топовњачу „Реис“. 15. фебруара потопљена је још једна турска топовњача. Неколико дана иза тога бачен је у ваздух један турски торпиљер, а готово у исто вријеме два турска торпиљера пропала су на уласку у Босфор. — (Вјестник.)

Лондон, 25. марта. Сазнаје се из поузданог извора да се у Аустро-Угарској спрема велика експедиција ратног материјала за Турску. Експедиција ће се вршити лађама из Горњег Дунава, а дочек на бугарској обали организује њемачки војни аташе у Софији.

Солун, 25. марта. „Сентрал Њус“ јавља да је енглеска лађа која преноси угљ, „Сити оф Бремен“, ударена торпедом и потопљена.

Рајтерова Агенција јавља да је енглески пароброд „Нортланд“ ударен јуче торпедом у близини Бичи-Хед. Послуга је спасена.

Лондон, 25. марта. „Тајмс“ јављају из Лисабона да је било озбиљних нереда 20 марта приликом ношења литије на велики петаок. Чули су се бунтовнички узвици. Једна група демократских вођа, скупљених у једној апотеци, пуцала је из револвера на гомилу која је одговорила. Бачене су 4 бомбе са крова апотеке и раниле су 5 лица. Гомила је разорила апотеку и стан апотекаров.

Берлин, 25. марта. Њемачки подморски брод И 29 није се вратио са свог последњег путовања. Према вијестима енглеског адмиралитета, тај брод је потопљен 13 марта са цијелом својом посадом. Треба га дакле сматрати за пропалог.

Париз, 25. марта. Једном њемачком одјељењу пошло је за руком да пријеђе на лијеву обалу Изера са три митраљеза; белгијске трупе су га протјерале. Источно од Вердена, једним нападајем у правцу Етена заузели смо коте 219 и 221. и мајуре у Хобоа и Шопина. Код Епаржа задобили смо терена и одржали освојено земљиште, заробивши 60 војника, међу којима 3 официра. У шумама Аји и Бриле одбили смо противнападе и помало напредовали, као и у шуми Ле Претр. Код Фонтнела бацили смо лагумом у ваздух једно непријатељско утврђење. (Хавас.)

Петроград, 25. марта. У периоду од 7. до 21. марта заробили смо у Карпатима, на фронту од Балигорода до гребена Ужока 378 официра, 11 лекара, 33.155 војника, и заплијенили 17 топова, 101 митраљез. Од ових је заробљено 117 официра и 16.928 војника са 8 топова и 59 митраљеза на фронту од 15 врта. (Вјестник)

Париз, 25. марта. И ако је престано рђаво вријеме, активност је била врло велика између Мезе и Мозеле гдје је освојено земљиште остало у нашим рукама и гдје смо поново напредовали. Код Вердена отели смо двије линије шанчева. Код Епаржа смо се, у ноћи од уторка на сриједу, знатно помакнли напријед. Нијемци су читав дан изводили жестоке противнападе, али ништа нијесу могли повратити. Њихов последњи нападај је нарочито био жесток, али је наша ватра покосила њемачке редове. Исто је тако било у шуми Аји; послје више противнапада који сви били одбијени, остали смо господари положаја које смо јуче освојили. На том дијелу фронта заробили смо многобројне војнике. Међу јучерашњим заробљеницама код Хартмансвилера налазе се војници гарде коју су Нијемци довели у овај крај послје њиховог пораза од 13. марта. (Хавас.)

Париз, 26. марта. Један холандски пароброд био је торпедран од једног њемачког подморског брода. Посаду је спасао један белгијски пароброд.

Јављају из Копенхагена да су у Балтичком Мору Нијемци заплијенили један шведски пароброд, по имену „Ингланд“, који је долазио из Јужне Африке и био натоварен кукурузом за Стокхолм.

Каптаун, 26. марта. Унионистичке трупе су извојевале знатни успјех, заузевши без отпора Вармбад у њемачкој југозападној Африци.

Рим, 26. марта. Листови из Лондона добијају вијести из Њу-Јорка да њемачки гусарски бродови који су заустављени у Сјеверној Америци, спремају се да утону заједно са бродом „Ајтел Фриц“.

Из Беча званично побијају све вијести о предлозима или о посредовању за мир од стране Аустрије.

У Енглеској влада велико огорчење против варварства њемачких подморских лађа према мирним путничким неутралним земаљама.

Њемачка амбасада у Риму тврди да италијански прекоатлантијски пароброд „Пароди“ није потопљен од стране Нијемаца, међутим о истом нема вијести, као ни о пароброду „Фино“. Пронеси се вијест да су оба пароброда потопљена; због тога влада велика узрујаност у Италији.

Према депеши из Беча, генерал Шемуа стављен је у пензију.

Турска признаје да је потопљена „Мецидија“.

Лондон, 26. марта. Енглеска је дрлица „Акант“ торпедована је јуче у Сјеверном Мору према Лонгстону. Људство је спасено.

Париз, 26. марта. До 15. марта, Нијемци су изгубили 9925 официра мртвих и 21351 рањених и несталих од 52805 официра у мирно доба. У овом броју губитака налази се 100 генерала.

Атина, 26. марта. Пресбиро објављује ово саопштење: Влада знајући за све догађаје од свог доласка на власт, изјављује да краљ није никада пристао да отпочне преговоре ради уступања грчке територије једној страни држави, пошто није никада такве предлоге ни примио. Влада се осјећа обавезном да објави ово саопштење као продужење информацијама које је објавио г. Венизелос у солунским листовима.

Берлин, 26. марта. Јучерашње саопштење каже да су Французи били нарочито активни источно и сјеверно од Вердена, као и око Сен-Михиела, Аирмона, Флиреа и Пон-а-Мусона. Њемачко саопштење признаје да су Французи продри у један дио њемачких шансева на Хо-де-Мез.

Париз, 27. марта. Руси су врло активни у Карпатима. Аустријско саопштење говори о једној страшној борби и признаје да су Руси имали „локални“ успјех. У последњим борбама у Карпатима Руси су заробили 38000 људи. Руси сада наступају према мађарској равници. Аустријанци су иза Ростока одбачени више од 16 километара. Берлин, Беч и Пешта посматрају ситуацију са великом зебњом. (Рад. извјештај).

Рим, 27. марта. Аустро-угарске трупе које се боре на Карпатима састављају 24 корпуса аустријске и шест њемачких. Ови су извршили неколико противнапада код Ужока. Руси су окупирали висове Бескида Устрички горњи.

Јављају из Вашингтона да ће Крстарица „Принц Ајтел“ бити интернирана у Норфолку.

У Цариграду је публикована султанова ирада ради позива под оружје свијех мислимана без разлике старости, чим то буде изискивала потреба.

Рим, 27. марта. Франко-Енглези повећали су своју бројну снагу на разним тачкама. Јавља се да су Франко-Енглези предузели офанзиву дуж позиција Верден-Тул.

Руси продужују своје напредовање у Карпатима а већ су сишли у равницу Мађарску пошто су у потоње доба заробили преко 40.000 Аустро-Нијемаца. Особе које су стигле из Аустрије увјеравају, да у политичко-војничким круговима аустријским влада огромна потиштеност услед руске инвазије. У Бечу је завладала велика бојазан. Већи дио аустријске војске, који се је налазио на италијанској граници упућен је у Мађарску. У Бескидима истичним успјех руски је био путпун. „Коријере дела Сера“ доноси чланак свога сталног дописника из Ри-

ма, доказујући бескорисност преговора аустро-италијанских на основу малих пограничних уступака. „Трибуна“ савјетује да се о овом питању не говори, остављајући цијелу одговорност влади, али ипак, сва штампа дискутира ово питање које сматра животним. Већина штампе противна је да се Италија задолжи са границом до ријеке Изонцо.

Вијести о посебном миру Русије и Аустрије неосноване су.

Јављају из Каира да је један млади муслиман пуцао из револвера на египатског султана. Италијанац Ђаноти покретом руке одстранио је метак и тиме је спасао султана Хусеина. Атентатор је ухапшен.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Благодарност. Њ. Е. г. гроф де Салис, енглески Министар на Цетињу, на препоруку госп. свештеника Аштића, изволио је послати председнику Барске Општине преко Црногорске Банке перпера 500, а од стране The Serbian Relief Fund из Лондона, да их према својем нахођењу подијели мјесној сиротињи без разлике вјере. Пошто општина барска своју сиротињу, особито оне породице чије се хранитељи налазе на борбеној линији, издржава са храном, то ће се са помешном свотом купити жито и издавати без разлике свима онима сиромашним породицама које се због ратних прилика налазе у невољи.

У име своје и барске сиротиње, председник барске општине и овим путем изјављује дубоку благодарност на првом мјесту Његовој Преузвишености Господину Министру де Салису, преч. свешт. Аштићу, на заузимању, и племенитим дароватељима поменутог фонда.

Главном Одбору за потпомагање породица пребјеглих у Црну Гору у рату 1914—15. године из Босне, Херцеговине и Боке Которске — у Нишкићу — упутили су ова г. своје прилоге у перперима: Друштво за потпомагање сиром. породица ратника — из Колашина 240; игуман острошког манастира г. Леонтије Никновић 50; Н. Н. с Цетиња 10; командант цуцког баталјона командир Петар Томановић 35; преко кога приложише по 5 перп. ком. П. Томановић, пор. Петко Биговић, оф. Симо Звицер, оф. Саво Кривокапић, потпор. Јошо Симиновић; по 2: барј. Никола Перовић, санит. вод. Ђуро Биговић, Обрад П. Симиновић; по 1: дес. Милутин Симиновић, Стево С. Симиновић, Урош Р. Симиновић, Крсто П. Симиновић.

До 25. марта 1915. стишло је Главног Одбора у свему перпера 10.879-90.

Сви племенити дародавцима Глав. Одбор најтоплије благодари.

Родољубље. Г. А. В. Сеферовић, поморски капетан који живи у Њујорку, чинио је и чини многе услуге, потпомажући Црногорце који се враћају у отаџбину да ступе у бојне редове. Ми радо истичемо овај лијеп акт родољубља, у многи потпомогнути Црногорци изричу му преко нашег листа своју најтоплију благодарност.

Друштво за потпомагање сиромашних породица ратника и сирочади погинулих у овом рату. — у Колашину уписали су се као редовни чланови са уплатом све заостале мјесечне чланарине следећи: г. г. Мираш Ђукић, трговац; Милош Вуковић в. д. кл. у Ровицима, Јово Бошковић уч. заст. у Ман. Морачи, Шћепан Војводић учит. заст. у Горњој Морачи; Григорије Рачевић учит. заст. у Требаљеву, а као редовни помагачи:

Г. г. Ђукан Петровић настојник грађ. са по 5 перп. мјесечно и Јован Влаховић помоћ. грађ. са по 3 перп. мјесечно.

Друштву је приложио г. оф. Новиша Рачевић 2. перп. за које му друштво захваљује.

Приликом Ускршњих Празника друштво је раздјелило и издало помоћ на 90 сиромашних породица наших ратника и погинулих у овом рату.

Осим тога издало је још из свог фонда по ријешену Гл. Цен. Управ. Одбора у Колашину на име помоћи пребјеглим босанско-херцеговачким породицама у Црној Гори перп. 300, од којих је предао преко Колашинске Обласне Управе поменути породицама у Колашину перпера 60, а 240 перп. упућени су Глав. Одбору за прикупљање помоћи пребјеглих из Босне и Херцеговине и Боке Которске у Црну Гору — у Нишкићу.

† Марко И. Беговић, свршени матурант IV. беогр. гимн. Пишу нам из Загараца:

Одјеован у кући, у којој се знало цјенити јунаштво и слобода, чим је почео рат с Турском, покојник је похитао из Биограда као ђак VII разреда гимна-

зије својој браћи под Скадар, а такође и у српско-бугарски рат. Искрпљен у два рата наставио је рад, да би достигао свој циљ и свршио је матуру у IV. београдској гимназији с одличним успјехом.

Али баш, кад је мислио, да ће својим успјехом обрадовати своју породицу за уложени труд око њега, спопада га тешка неизлечива болка, којој подлеже његов млади организам у 20 години живота у мјесту рођења — Загарачу. Покојник је био веома омиљен и цијењен међу својим друговима због његових природних особина. Мир пепелу његову.

М. Б. М.

† **Филип Савов Вукићевић**—Сарап, стотинаш гарде. Пишу нам из Будве: 1. марта о. г. преселио се у вјечност племенити старина Филип Савов Вукићевић —Сарап.

Покојник се родио 26. новембра 1825. године у Ријечној нахији, племену Љуботињу, а у храброј кући Вукићевића—Сарапа. Из ране младости пок. Филипа показивао је особиту наклоност војништву, те се је у ратовима црногорско-турским: 1848., 1850., 1851. и 1852. истакао као прави јунак и смјели борац за своју драгу отаџбину. Неумрли књаз Данило цијенећи врлине и одлучност пок. Филипа поставио је истог за стотинаша, одликујући га тада установљеним првим војним чином у Црној Гори.

Велики дио свога живота провео је у граду Будви међу браћом својом Србима Приморцима. Бог је тако хтио, да у деведесетим годинама своје старости доживи да његова браћа Црногорци ослободу српско Приморје. То је за њега био највећи час радости, који је могао доживјети, те је са потпуном утјехом и задовољством отишао Богу на истину. Пок. Филип читавог свог живота био је одан добру своје отаџбине, те је и године 1876., 7. и 8. као добровољац са браћом Приморцима учествовао у ратовима, тих година вођених у Крајини.

Његово Величанство Краљ Господар, цијенећи врлине и заслуге сваког Црногорца, благоизволио је дозволити да се пок. Филип сахрами уз војничке почасте, те Командант Ловћенског Одрета Његово Кр. В. бригадир Књаз Петар примајући Највишу Одлуку знању, исту је изволио извршити, и смртни остатци пок. Филипа са војним почастима уз пратњу г. официра Штаба Ловћенског Одрета почасне чете, уз учешће свештвенства мјесног и многобројног војништва, грађанства Будве и његове браће Љуботињана бише предани матери земљи и положени у породичну гробницу уз три плотуна пушчане палје 2. марта о. г. Покојник није оставио након себе мушког порода до супругу и три шћери од којих је једна удата била за руским послаником пок. Јонином, која испољавала љубав својој домовини примјером свога оца, редовно указујући могућу наклоност нашем подмладку, који се у Русији васпитава.

Саво И. Поповић. Пишу нам из Никшића: Саво И. Поповић, један од наших старих црногорских ратника, који се храбро борио за своју отаџбину у прошлим црногорским ратовима, преминуо је 4. фебр. ове године у Драговој Луци (Никшић). Покојник се родио у Добрском Селу 12. јан. 1835. г. Учествовао је у скоро свим ратовима почевши од Граховца; рањиван је три пута, први пут 1862. други пут у боју на Куче 1879 и то сабљом по глави, а трећи пут у боју на Крстац, и остао без десне ноге. Одликован је највећим војничким орденом „Обилића“ и храбром. Покојник је и поред инвалидске помоћи, а по највишем налогу, живио и доживотну потпору за издржавање. Између осталог служио је за примјер својој околини својим поштењем, радом и владањем. Покој му души!

Р. М. П.

Званично огласи

Објава. Дана 12. априла т. г. у општем канцеларији ове Управе одржаће се јавна лицитација закупа издавања хране осуђеницима Централног Казненог Завода у Подгорици, за вријеме од 20. априла до 31. децембра т. г.

Закупник је обавезан дати гаранцију у износу од перпера 2000 (двје хиљаде) у готовом новцу или хартијама у вриједности, а у непокретностима 4000 (четири хиљаде) перпера, коју је своту сваки лицитант дужан положити прије почетка лицитирања.

Позивају се сви они који би вољни били лицитирати, да се означеног дана пријаве у 8 сати прије подне.

Уговор и пропис хране може се добити на прочитање сваког дана за вријеме канцеларских часова.

Број 240. Из Канцеларије Управе Централног Казненог Завода, 21. марта 1915. Подгорица. (1,3)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег непрежаљеног сина јединца, брата, унука, синовца и бевеичића

† БОЖИДАРА

сина пок. командира Тома Вукчевића, који се у другој години свога млађаног живота, после осмодневног боловања, пресели у вјечност 12. марта т. г., сматрамо за особиту дужност изјавити вјечиту благодарност:

свештеницима: Пеши и Јовану — Вукчевићима на извршеном опјелу; браћи Дражевићима; пријатељима: Крусима, Фармачанима, Бурићима, Грачанима и Прогоновићима, који покојника до смртне раке испратише и у истој сахраанише. — Хвала учитељу Алекси Вукчевићу, који са ђацима спровод увелича.

Такође смо благодарни: капетану Петру Влаховићу, официру Алекси Пешикану, попу Николи Јовићевићу; учитељима: Видаку Пејовићу и Марку Вукчевићу; телеграфистима: Јевту Јауковићу и Ђуру Радоману на изјављеним саучешћима.

Хвала сродницима, пријатељима, друговима и познаницима, који нам ма на који начин саучешће изјавише у нашој великој жалости.

Дражевина, 16. марта 1915 г.

Ожалошћена породица: мајка **Госпава**; сестре: **Даница, Марија и Милица**; ђед **Митар**; баба **Душица**; стрици **Стеван**; стрина **Ђуке** и стрици потпоручик **Марко** — **Вукчевићи** са осталом родбином. (бр. 99, 1,1)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

И поред велике туге и жалости, која обавија наша срца за нашим нигда непрежаљеним оцем, односно мужем и братом

† Радом Филиповићем Богетићем

— артиљеријским наредником —

који погине на бранику своје миле домовине несрећним случајем, у највећој мушкој снази — у 30 години свога живота, 16. фебруара тек. год. на Ловћену, неможемо пропустити, а да не изјавимо вјечиту благодарност његовим друговима и пријатељима, који се око њега трудилише. Особиту благодарност дугујемо г. г.: командиру Петру Лекићу и кап. Благоли Митровићу, који наредише подручним војницима, те га носили, а тако хвала војницима из Цетињског баталиона при преносу до „Данилово“ болнице.

Вјечита благодарност Илији Митровићу, Симу Вукадиновићу, Васу Вукадиновићу, Митру Ђуричићу и Велиш Раичевићу, који нас је и писмено известио о његовој погибији.

Хвала г. д-р Матановићу на његовом заузимању, да га спасе. Хвала Саву Пејовићу на писменом саучешћу.

Хвала г. Мироју Велимировићу, Андрији и Томашу — Стаматовићу, Станку Беговићу, Николи Радонићу, Николи Ђуричићу, Видаку Шћепановићу, који се братски потрудише за вријеме кратког боловања покој. и погреб.

Хвала управитељу осн. шк. чет. г. Перу Калужеровићу и Перу Поповићу, учит., који спровод увеличае са ученицима.

Особита хвала проту г. Крсту Матановићу, који је вјерски обред на пок. извршио.

Хвала многобројном цетињском грађанству, које спроводу присуствоваше, а понаособ хвала г-ђама: Велимировић Милосави, Беговић Јоки, Грујић Плани, Ђуричић Стаки, Радонић Душци и Бакић Златани.

Доживотна хвала браћи Загарчанима обојега пола, који на глас покојникове смрти похиташе и по обичају код куће срдечно ожалише нашег драгог Рада; а тако и многобројним нашим пријатељима и кумовима дугујемо особиту благодарност, који у великом броју дођоше и покојника ожалише.

Поновно свијема хвала, који ма чим указаше нам помоћ и нашу тугу ублажише. —

Загарач, 5. марта 1915.

Ожалошћени: син **Вукота**; супруга **Стоје**; браћа: **Милош, Петар и Перо** — са осталом родбином. (бр. 100, 1,1)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег нигда непрежаљеног супруга, односно оца и брата

официра † ЛУКЕ ВУЈОВИЋА

који се пресели у вјечност 5. овог мјесеца у педесет четвртој години свога живота.

Доживотна благодарност команданту дивизије бригадиру г. Милутину Вучићу, који нареди те покојнику дође виши број војника са оф. Милованом Жарићем и барјактаром Тијодором Васовићем и покојника парадно испратише до вјечне куће. Благодаримо командантима бригаде: г. Андрији Раичевићу, који телеграфски изјави саучешће, г. Веку Божовићу за његов упућени говор, који се од стране његове и официра подручне му бригаде држа на гроб покојников.

Хвала народном посланику Ђуру Вучићу на његово писмено саучешће; као и г. капетану Николи Поповићу, Крсту Радловићу, Радовану Поповићу на њихова телеграфска саучешћа. — Хвала г. командирима: Зају Мијовићу и Боју Прелевићу; официрима: Р. Прелевићу, Ђ. Лаковићу, Н. Милачићу, Ј. Велићу, Ђ. Гогићу, С. Пекићу, Н. Гаговићу, И. Перовићу и Ђ. Вујовићу. Особита хвала арт. командиру Стеву Врбици са подручним му стражарима.

Хвала г. сержару Јагошу Радовићу, који дође да посјети покојникову фамилију.

Хвала капетанима: Миловану Међикукићу и Петру Савовићу; потпоручику Г. Вуксановићу са подофицирима.

И опет хвала потпоручику Миловану Жарићу, који не жали труда са барјактаром Тијодором Васовићем и осталим војницима.

Хвала г. официру Пуку Брацановићу, на његовом заузимању, као и свештенику Луки Радловићу; учитељима: Блажу Пулевићу и Зарији Међикукићу, који са ђацима спровод увеличае.

Благодаримо артиљеријском нареднику Ф. Ђукановићу, који се на путу са покојником дирљивим говором опрости, као и трговцу овдашњем Јакову Ранчевићу, који се на гробу опрости са покојником.

Хвала барјактару Николи Калезићу са покајницима. — Хвала грађанима Подгорице и Данилово града и осталим племенитима — а особита хвала овдашњим становницима, који покојника посјеђаваше и оплакаше.

Хвала свима, који су нам ма којим путем изјавили саучешће.

Служ, 5. марта 1915. (бр. 105, 1,1)

Ожалошћени: супруга **Марица**; син **Руфим**; браћа: **Пуниша, Саво и Ристо**; сестра **Наталија**; кћери: **Љубица, Милица, Јованка и Даница**; зетови: **Саво и Мирје** са осталом родбином.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Са неизмјерном тугом и болом у души јављамо свима својим сродницима, пријатељима и познаницима, да је наш премили и никад непрежаљени син, односно синовац, брат, братучед и т. д.

† СТОЈАН Б. РАДОВИЋ

свршени ђак VI разреда I. Београд. Гимназије

преминуо 23. јануара у Колашину, а сахрањен на Блатини 24. јан. тек. год., у највећем циљету свога идеалног и примјерног живота, у својој двадесетој години, и зави нас у црно, да до гроба за њим тугујемо.

Својим одличним и непоколебљивим карактером, изванредном природном интелигенцијом, јединственом јаким вољом, ненадмашном моралном снагом и издржљивошћу, како у школи тако и у грађанству, наш предраги Стојан свуда је оставио свијетли примјер честитог и племенитог омладинца, који је служио као идеал моралног савршенства, искреног дружељубља, жарког родољубља и високог, зрелог схватања свете дужности школоване српске омладине, која има да поведе борбу за коначну побједу над вјековним непријатељем Српства и Словенства.

Жеља му је била да сврши Војну Академију у Београду и да, као спреман и просвијећен официр, послужи на корист и понос својега народа, те је с тога свршио VI. разред гимназије са скоро одличним успјехом, чиме је био осигурао ступање у Академију без испита; али проклета смрт уништи његове дивне жеље заједно с његовим животом.

Оштра колашинска клима учинила је да једно обично запаљење плућа пријеђе у јак плућни катар, који га послје тешког боловања од мјесец и по дана отрже из нашег загрљаја и предаде црној рани, те заједно с њим сахраисмо највећу наду на сјајнију будућност његову и нашу.

Сматрамо за свету дужност, да овим путем изјавимо особиту брагодарност г. д-р Красном, који се својски заузимао, да нам милог покојника спасе од преране смрти.

Нека је особита хвала Одбору Црвеног Крста у Колашину, који спреми диван ковчег за сахрану посмртних остатака нашега љубљенога Стојана.

Исто тако нека је вјечита хвала г. г. учитељима, учитељицама и ђацима вароши Колашина; чиновницима Обласног Суда, Обл. Управе, Поште и Телеграфа и грађанима града Колашина оба пола, који у обилном броју испратише нашег драгог покојника до моста под Бабују Греду, а на особ хвала г. матуранту Јову Тошковићу, који се опрости с покојником дирљивим говором и језгровитим описом упозна присутне с његовим животом и школовањем.

Дубоку благодарност изјављујемо становницима Липовске капетаније, који нам помогоше болесника до болнице одијети и опет послје смрти га до вјечне куће испратише и заједно с нама искрено оплакаше и ожалише, а тако исто благодаримо војницима Липовског и Доњоморачког баталиона, који овом приликом дођоше на кратки допуст с положаја и онако уморни и намучени помогоше нам при преносу и братски ожалише непрежаљеног нам покојника.

Вјечита и топла хвала г. г.: Пуниши Милошевићу учитељу, и Пуниши П. Рубежићу, ђаку Богослов-Учитељске Школе, који се дирљивим и другарским говорима опростише на гроб драгог нам покојника.

На исти начин дугујемо најтоплију благодарност г. г.: Павићу В. Обреновићу, чиновнику Апелационог Суда у Крушевцу; Боју Ивановићу, наставнику пејске Гимназије; Михаилу Делибашићу и Перу Рунду, свршеним матурантима; Сави Ракочевићу, шефу пејске полиције; Новици Ј. Перовићу, митраљешком нареднику; Михаилу Пековићу, секретару Бјелопољске општине и Милошу М. Драговићу, који нам телеграфски саучешће изјавише и нашу велику тугу ублажише, као и свима рођацима и пријатељима, који нам драгог покојника у болести посјетише и утјешише, а такође и онима, који писмено или лично саучешће изјавише у овој нашој бескрајној тузи и несрећи.

У Колашину, 18. фебруара 1915.

До гроба ожалошћена породица: мајка **Плана**; браћа: **Саво**, четни барјактар, **Радомир** и **Љубомир**; сестре: **Ђуња** и **Крстиња**; стричеви: **Божо** баталјонски барјактар, **Радован** командант Дечанске бригаде; стрине: **Мијојка** и **Драгиња**; братучеди: **Јован Р.**, кандидат филозофије, **Јован Б.** ђак Богослов-учит. Школе, **Милан**, **Вулета**, **Душан**, **Бранко**, **Симо** и **Марко**; братучеде: **Даница**, **Зорка**, **Даринка**, **Милева**, **Џвијета**, **Надежда** и остала многобројна родбина. (бр. 103, 1,1)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти мог драгог мужа, односно оца

† Филипа Савова Вукићевића — Сарапа

— стотинаша гарде —

који се пресели у вјечност у граду Будви дана 1. марта т. г. у 90-тој години своје старости.

Сматрамо за особиту дужност овим путем изјавити најпознију благодарност Његовом Величанству Краљу Господару, који је благоизволио дозволити, да се покојнику одаду прописне војничке почасте при погребу.

До гроба смо благодарни Његовом Краљу Височанству Књазу Петру Петровићу, команданту Ловћенског Одрета, који је благоизволио наредити, да се покојник што достојније, као стари стотинаш гарде сахраи.

Хвала г. г. официрима штаба Ловћенског Одрета, који се потрудише, да из овог логора дођу и покојника до вјечне куће испрате.

Хвала свештеницима: Митровићу и Радонићу, који опјелио над пок. свршише, као и грађанству града Будве, које нам лично саучешће изјави и својим присуством спровод увелича.

Особита хвала г. Лазару Стаматовићу, блајинику Ловћенског Одрета, који се на гробу са покојником онако дирљивим говором опрости.

Нека је хвала г. командиру Перши Вујовићу, команданту Љуботињско-Грађанског баталиона, који дозволи Стеву Вујановићу, начелнику мин. унутр. дјела у пенсији и осталој својти, као и многим војницима реченог баталиона, те у лијепој броју из свог логора дођоше, братски покојника ожалише, испратише и у гроб положише.

Хвала свима онима, који нам изјавише саучешће било лично, телеграфски или писмено.

Будва, 16. марта 1915 г. (бр. 104, 1,1)

Ожалошћени: супруга **Крстиња**; шћери: **Марица**, **Станица** и **Милка** са осталом родбином.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Ожалошћени у прошлој години, смрћу нашега сина † **ВЕСЕЛИНА** — провиђење нам је досудило, да и ове године останемо без нашег милог и драгог, другог сина

† ВОЈИСЛАВА

који се послје тешког и кратког боловања пресели у вјечност 14. фебруара ове године у 5 година свога живота. — Сматрамо за дужност овим путем изјавити захвалност свима онима, који нам лично или писмено саучешће изјавише и тугу нам ублажише.

Искрено захваљујемо г. генералу Радомиру Вешовићу; г. управитељу свето-острошког манастира оцу игуману Леонтију Нинковићу; г. г. командирима: Нову Гилићу, Спасоју Лазаревићу, Андрији Сенезићу, Милоњу Зонићу, Драгу Дедовићу, Богдану Поповићу и Благоли Петровићу; г. г. капетанима: Веку Булатовићу, Симу Ђукановићу, Јовану Радошевићу, Савиу Батрићеву, Јоку Ђуровићу, Миљану Јојићу, Новаку Вуисићу и Мијајлу Влаховићу; г. г. поручицима: Милоњу Крчићу, Вуксану Вешовићу и Благоли Пајовићу; г. г. потпоручицима: Милутину Нешовићу и Радоју Бабовићу; блајинику Војину Ивановићу и секретару Милисаву Дедовићу; г. г. чиновницима поште и телеграфа вароши Пећи.

Захваљујемо капетану пјешивачком г. Мирчети Мијушковићу и г. Радосаву Мијушковићу на лично саучешћу.

Захваљујемо вражегрмском капетану г. Марку Радошевићу; учитељу Илији Мијушковићу и писару Милији Перовићу на писмена саучешћа.

Хвала браћи Вражегрмцима, како овима који нашег милог покојника до вјечне куће испратише и с нама заједно ожалише — тако и онима са борбене линије с Граховца, који нам писмено саучешће послаше и нашу тугу за никад непрежаљеним покојником ублажише.

Захваљујемо и мјесном свештенику Јовану Дамјановићу, који опјело изврши.

Хвала свима нашим кумовима и пријатељима из Бјелопавлића и Пјешиваца, који нам лично или писмено саучешће изјавише и нашу жалост ублажише.

Вражегрмци, 6. марта 1915. (бр. 102, 1,1)

Ожалошћени: родитељи: **Милутин Поповић** капетан и **Мара Поповић**; ђед **Јован Поповић** народни посланик, са осталом породицом.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Под притиском великог бола, који нас задеси смрћу наше драге супруге, односно мајке

† МАРЕ М. ЛЕПЕТИЋ

која се послје осамомјесечног тешког боловања пресели у вјечност 15. марта ове године, у 60 година свога живота, — сматрамо за свету дужност овим путем изјавити нашу искрену захвалност цијењеном грађанству Подгоричком на томе, што је покојницу за вријеме болести походило, а по смрти оплакало и до гроба испратило; благодарни смо г. г. љекарима: Перазиху, Матановићу, Радловићу и Стринићу, који се својски трудише, да покојницу отргну из чељусту смрти; хвала г. г. наставницима-цама овдашњих основних школа, који са школском дјецом спровод увеличае;

захвални смо проту Петровићу и свештеницима: Јоку Лековићу и Драговићу, који покојницу пообредила свете цркве опојаше и сахраанише; догробна хвала свима нашим многобројним пријатељима, кумовима и познаницима из мјеста и са стране, који нам лично, писмено или телеграфски изјавише саучешће у нашој великој жалости, те нам тиме у неколико тугу ублажише. Још једном свима и свакоме искрена захвалност. Подгорица, 17. марта 1915.

Ожалошћени: супруг капетан **Милош**; син **Вуко** и кћер **Анђа** и остала родбина. (бр. 107, 1,1)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти наше драге супруге, односно мајке

† КРСТИЊЕ М. ШПАДИЈЕР

која се послје кратког, али тешког боловања пресели у вјечност 6. овог мјесеца, — сматрамо за особиту дужност овим путем изјавити нашу доживотну благодарност следећој господи на искреним личним, телеграфским и писменим саучешћима:

Министрима г. г.: Ристу Поповићу и Гаврилу Церовићу; члану Државног Савјета Живку Драговићу; члану Великог Суда Милу Дожићу; референту Министарства Просвјете д-р Лују Адамовићу; ректору Богослов-Учитељ. Школе Перу Вучковићу; секретару Мин. Просвјете Марку Вукосавовићу; школским надзорницима: Перу Мартиновићу и Милану Жарићу; чиновницима Мин. Просвјете: Р. Кривокапићу и Ђ. Ђуровићу; капетанима: Петру Краљевићу, Ђ. Костићу, Секуле Бошковићу, М. Божовићу; управнику царинарнице С. Кривокапићу; потпор. Јовану Сворчану; учитељима: Перу Калужеровићу, А. Вукићу, А. Јовићевићу, Јани Рашовићу, Анђи Лазаревићу, Б. Думовићу, М. Вукчевићу, М. Пајевићу, П. Дубљевићу, Н. Ковачевићу, П. Капићу, М. Поповићу, Н. Вучићу, М. Капићу, В. Милошевићу, П. Липовићу, Ј. Ђуровићу, Т. Фатићу, Б. Ђуришићу, Д. Ивовићу, Р. Вукчевићу, Ф. Велимировићу, Ј. Ивановићу, Н. Иванчевићу, Ј. Мартиновићу и М. Лазовићу; А. Вујовићу; Јовану Вујановићу; студентима: Андрији Петровићу, Благоју Тупоњи, И. Вукчевићу и Р. Радовићу; богословима: К. Бољевићу, Д. Мандићу, Б. Вукчевићу и Т. Дајковићу; гимназистима: Перу Ђукановићу, Арсенију, Марку, Јосифу и Петру — Мартиновићима, Луки Бановићу и М. Ђукановићу.

Хвала учитељу Перу Поповићу, који са ђацима увелича спровод.

Незаборавна хвала д-р Радовићу на заузимању, да покојницу отргне од неумитне смрти.

Особита хвала свештеницима: Илији Ђурашковићу и Симу Мартиновићу, који су опјело извршили и покојницу до вјечне куће исп